Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 6. decembra 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Kartely – Článok 101 ods. 1 ZFEÚ – Selektívna distribúcia luxusných kozmetických výrobkov – Ustanovenie zakazujúce distribútorom využívať v rámci internetového predaja neautorizovanú tretiu stranu – Nariadenie (EÚ) č. 330/2010 – Článok 4 písm. b) a c)“

Vo veci C-230/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Vyšší krajinský súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko) z 19. apríla 2016 a doručený Súdnemu dvoru 25. apríla 2016, ktorý súvisí s konaním:

Coty Germany GmbH

proti

Parfümerie Akzente GmbH,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia C. G. Fernlund, A. Arabadžiev, S. Rodin a E. Regan,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: X. Lopez Bancalari, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. marca 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Coty Germany GmbH, v zastúpení: A. Lubberger a B. Weichhaus, Rechtsanwälte,

– Parfümerie Akzente GmbH, v zastúpení: O. Spieker a M. Alber, Rechtsanwälte,

– nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a A. Lippstreu, splnomocnení zástupcovia,

– francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a J. Bousin, splnomocnení zástupcovia,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

* Jazyk konania: nemčina.

– luxemburská vláda, v zastúpení: A. Germeaux, za právnej pomoci P. E. Partsch a T. Evans, avocats,

– holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman, M. de Ree a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

– rakúska vláda, v zastúpení: G. Eberhard, splnomocnený zástupca,

– švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev a L. Swedenborg splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Meessen, H. Leupold a T. Christoforou, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. júla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článku 4 písm. b) a c) nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. EÚ L 102, 2010, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Coty Germany GmbH, ktorá je dodávateľom luxusných kozmetických výrobkov so sídlom v Nemecku, a spoločnosťou Parfümerie Akzente GmbH, ktorá je autorizovaným distribútorom uvedených výrobkov, vo veci zákazu využívať na internetový predaj zmluvných výrobkov navonok viditeľným spôsobom neautorizované tretie spoločnosti, uloženého tomuto distribútorovi v rámci zmluvy o selektívnej distribúcii medzi spoločnosťou Coty Germany a jej autorizovanými distribútormi.

Právny rámec

3 Podľa odôvodnenia 10 nariadenia č. 330/2010 „toto nariadenie by nemalo vyňať vertikálne dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré pravdepodobne obmedzia hospodársku súťaž a poškodia spotrebiteľov alebo ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie zlepšenia hospodárskej efektívnosti. Najmä vertikálne dohody obsahujúce určité typy závažných obmedzení hospodárskej súťaže, ako sú minimálne a fixné ceny ďalšieho predaja, ako aj určité typy teritoriálnej ochrany, by mali byť vyňaté z výhody skupinovej výnimky zavedenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhový podiel dotknutých podnikov“.

4 Článok 1 ods. 1 písm. e) tohto nariadenia definuje „selektívny distribučný systém“ ako „distribučný systém, v ktorom sa dodávateľ zaväzuje predať zmluvné tovary alebo služby, či už priamo alebo nepriamo, iba distribútorom vybraným na základe určených kritérií a v ktorom sa títo distribútori zaväzujú nepredávať tieto tovary alebo služby neautorizovaným distribútorom na území, ktoré dodávateľ vyhradil na prevádzku tohto systému“.

5 Článok 2 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Podľa článku 101 ods. 3 [ZFEÚ] a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa týmto vyhlasuje, že článok 101 ods. 1 [ZFEÚ] sa nevzťahuje na vertikálne dohody.

Táto výnimka platí v rozsahu, v akom takéto dohody obsahujú vertikálne obmedzenia.“

6 Článok 3 ods. 1 toho istého nariadenia stanovuje:

„Výnimka podľa článku 2 platí pod podmienkou, že trhový podiel dodávateľa nepresahuje 30 % relevantného trhu, na ktorom predáva zmluvné tovary alebo služby, a trhový podiel kupujúceho nepresahuje 30 % relevantného trhu, na ktorom kupuje zmluvné tovary alebo služby.“

7 Článok 4 nariadenia č. 330/2010, nazvaný „Obmedzenia, ktoré vedú k odňatiu výhody skupinovej výnimky (závažné obmedzenia)“, uvádza:

„Výnimka podľa článku 2 sa nevzťahuje na vertikálne dohody, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou strán, majú za cieľ:

…

b) obmedzenie územia alebo okruhu zákazníkov, na ktorom alebo ktorým môže kupujúci, ktorý je stranou dohody, predávať zmluvné tovary alebo služby, pričom týmto nie je dotknuté obmedzenie kupujúceho na miesto usadenia…

…

c) obmedzenie aktívnych alebo pasívnych predajov konečným užívateľom členmi selektívneho distribučného systému uplatňovaného na maloobchodnej úrovni obchodu…

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Coty Germany predáva luxusné kozmetické výrobky v Nemecku. Prostredníctvom selektívnej distribučnej siete predáva táto spoločnosť určité značky tohto odvetvia na základe zmluvy o selektívnej distribúcii, ktorú takisto používajú s ňou prepojené podniky. Túto zmluvu dopĺňajú rôzne osobitné zmluvy určené na organizovanie uvedenej siete.

9 Parfümerie Akzente ako autorizovaný distribútor už mnoho rokov distribuuje výrobky spoločnosti Coty Germany, a to tak v kamenných obchodoch, ako aj na internete. Internetový predaj sa uskutočňuje sčasti prostredníctvom jej vlastného internetového obchodu a sčasti prostredníctvom platformy „amazon.de“.

10 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Coty Germany vo svojej zmluve o selektívnej distribúcii odôvodňuje svoj systém selektívnej distribúcie takto: „povaha značiek Coty Prestige vyžaduje selektívnu distribúciu, ktorej cieľom je zachovať luxusný dojem spojený s týmito značkami“.

11 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o kamenné obchody, zmluva o selektívnej distribúcii stanovuje, že každé predajné miesto distribútora musí byť schválené spoločnosťou Coty Germany, čoho predpokladom je dodržanie určitých požiadaviek, ktoré sú vymenované v článku 2 uvedenej zmluvy a ktoré sa týkajú prostredia, vybavenia a usporiadania týchto predajných miest.

12 Konkrétne podľa článku 2 ods. 1 bodu 3 tejto zmluvy „vybavenie a usporiadanie predajného miesta, ponuka výrobkov, reklama a prezentácia výrobkov na predaj musia zhodnocovať a upevňovať luxusný charakter značiek Coty Prestige. Pri posudzovaní tohto kritéria sa zohľadňujú najmä fasády, vybavenie interiéru, podlahy, steny a stropy, nábytok, ako aj predajná plocha a osvetlenie, a napokon celkový dojem poriadku a čistoty“.

13 Článok 2 ods. 1 bod 6 uvedenej zmluvy spresňuje, že „označenie predajne, či už názvom spoločnosti alebo dodatkami či firemnými sloganmi, nemôže vzbudzovať dojem obmedzeného sortimentu, nižšej kvality vybavenia alebo nedostatočného poradenstva a v každom prípade musí byť umiestnené tak, aby výzdoba a vitríny distribútora neboli zakryté“.

14 Okrem toho zmluvný rámec spájajúci zmluvné strany obsahuje dodatok týkajúci sa predaja cez internet, ktorého článok 1 ods. 3 stanovuje, že „distribútor nie je oprávnený používať iný názov alebo využiť tretiu spoločnosť, ktorá nebola autorizovaná“.

15 V nadväznosti na nadobudnutie účinnosti nariadenia č. 330/2010 Coty Germany prepracovala zmluvy upravujúce selektívnu distribučnú sieť, ako aj tento dodatok, pričom v ustanovení I ods. 1 prvom pododseku tohto dodatku stanovila, že „distribútor je oprávnený ponúkať a predávať výrobky na internete, avšak len pod podmienkou, že sa tento internetový predaj uskutočňuje prostredníctvom ‚elektronického výkladu‘ autorizovanej predajne s tým, že sa zachová luxusná povaha výrobkov“. Okrem toho ustanovenie I ods. 1 bod 3 uvedeného dodatku výslovne zakazuje používanie iného obchodného názvu, ako aj navonok viditeľné zapojenie tretej spoločnosti, ktorá nie je autorizovaným distribútorom značiek Coty Prestige.

16 Parfümerie Akzente odmietla podpísať zmeny zapracované do zmluvy o selektívnej distribúcii. Coty Germany podala na vnútroštátny súd prvého stupňa žalobu, ktorou sa domáhala, aby tento súd na základe uvedeného ustanovenia I ods. 1 bodu 3 uložil žalovanej vo veci samej zákaz distribúcie výrobkov spornej značky prostredníctvom platformy „amazon.de“.

17 Tento súd rozsudkom z 31. júla 2014 túto žalobu zamietol z dôvodu, že sporné zmluvné ustanovenie bolo v rozpore s § 1 Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (zákon proti obmedzeniam hospodárskej súťaže) alebo s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ. Usúdil, že v súlade s rozsudkom z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), cieľ spočívajúci v zachovaní dojmu prestíže značky nemôže odôvodniť zavedenie systému selektívnej distribúcie, ktorý už zo svojej podstaty obmedzuje hospodársku súťaž. Podľa uvedeného súdu predstavovalo toto ustanovenie tiež závažné obmedzenie v zmysle článku 4 písm. c) nariadenia č. 330/2010.

18 Okrem toho vnútroštátny súd prvého stupňa usúdil, že uvedené ustanovenie vôbec nespĺňalo podmienky, na základe ktorých by sa naň mohla uplatniť individuálna výnimka, pretože sa nepreukázalo, že by všeobecný zákaz internetového predaja prostredníctvom platforiem tretích strán, ktorý toto ustanovenie upravuje, viedol k zvýšeniu efektívnosti takej povahy, aby kompenzovalo nevýhody pre hospodársku súťaž vyplývajúce z obmedzenia spôsobov predaja. V každom prípade tento súd usúdil, že takýto všeobecný zákaz nie je potrebný, keďže existujú iné rovnako vhodné prostriedky, ktoré však menej obmedzujú hospodársku súťaž, ako napríklad uplatňovanie osobitných kvalitatívnych kritérií v prípade platforiem tretích strán.

19 Coty Germany podala proti rozsudku vnútroštátneho súdu prvého stupňa odvolanie na Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Vyšší krajinský súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko). V tomto rámci sa tento vnútroštátny súd pýta na to, či je zmluvné ustanovenie existujúceho medzi oboma stranami sporu v súlade s právom Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

20 Za týchto podmienok Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt nad Mohanom) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môžu selektívne distribučné systémy, ktoré sú zamerané na distribúciu luxusného a prestížneho tovaru a slúžia primárne na zachovanie ‚luxusného dojmu‘ uvedeného tovaru, predstavovať aspekt hospodárskej súťaže zlučiteľný s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku môže ísť o aspekt hospodárskej súťaže zlučiteľný s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, keď sa členom selektívneho distribučného systému pôsobiacim na maloobchodnej úrovni absolútne zakazuje, aby na internetový predaj využívali navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, bez ohľadu na to, či sa v konkrétnom prípade porušujú legitímne požiadavky výrobcu na kvalitu?

3. Má sa článok 4 písm. b) nariadenia č. 330/2010 vykladať v tom zmysle, že zákaz využívať na internetový predaj navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, uložený členom selektívneho distribučného systému pôsobiacim na maloobchodnej úrovni, predstavuje obmedzenie okruhu zákazníkov maloobchodníka na základe cieľa?

4. Má sa článok 4 písm. c) nariadenia č. 330/2010 vykladať v tom zmysle, že zákaz využívať na internetový predaj navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, uložený členom selektívneho distribučného systému pôsobiacim na maloobchodnej úrovni, predstavuje obmedzenie pasívnych predajov konečným užívateľom na základe cieľa?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že systém selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého účelom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, môže byť v súlade s týmto ustanovením.

22 Podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ sú nezlučiteľné s vnútorným trhom, a teda zakázané, všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

23 Pokiaľ ide o dohody, ktoré vytvárajú systém selektívnej distribúcie, Súdny dvor už poukázal na to, že nevyhnutne ovplyvňujú hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

24 Súdny dvor však rozhodol, že organizácia selektívnej distribučnej siete nespadá do pôsobnosti zákazu podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ak sa výber predávajúcich uskutočňuje podľa objektívnych kritérií, ktoré majú kvalitatívnu povahu, sú stanovené jednotným spôsobom vo vzťahu ku všetkým potenciálnym predávajúcim a uplatňujú sa nediskriminačne, ak si vlastnosti výrobku v záujme zachovania jeho kvality a zabezpečenia jeho správneho používania vyžadujú existenciu takejto distribučnej siete a napokon, ak definované kritériá neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné (rozsudok z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, bod 41 a citovaná judikatúra).

25 Pokiaľ ide najmä o otázku, či môže byť selektívna distribúcia nevyhnutná v prípade luxusných výrobkov, treba pripomenúť, že Súdny dvor už konštatoval, že kvalita takýchto výrobkov vyplýva nielen výlučne z ich materiálových vlastností, ale takisto aj z výzoru a prestížneho obrazu, ktoré vytvárajú dojem luxusu, že tento dojem predstavuje základný prvok uvedených výrobkov, aby ich spotrebitelia odlíšili od iných podobných výrobkov, a že preto môže zásah do uvedeného dojmu luxusu ovplyvniť samotnú kvalitu týchto výrobkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, body 24 až 26 a citovanú judikatúru).

26 Súdny dvor pritom v tejto súvislosti usúdil, že vlastnosti a podmienky systému selektívnej distribúcie môžu samy osebe zachovávať kvalitu a zabezpečovať správne používanie takýchto výrobkov (rozsudok z 23. apríla 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, bod 28 a citovaná judikatúra).

27 V tomto kontexte Súdny dvor najmä usúdil, že organizácia systému selektívnej distribúcie, ktorý sa zameriava na zabezpečenie zhodnocujúcej prezentácie luxusných výrobkov v mieste predaja, môže prispieť k dobrému menu dotknutých výrobkov, a teda k zachovaniu ich dojmu luxusu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, bod 29).

28 Z tejto judikatúry tak vyplýva, že v prípade luxusných výrobkov možno vzhľadom na ich vlastnosti a povahu vyžadovať zavedenie systému selektívnej distribúcie na účely zachovania ich kvality a zabezpečenia ich správneho používania.

29 Systém selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, je preto v súlade s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v bode 24 tohto rozsudku.

30 Na rozdiel od toho, čo tvrdia Parfümerie Akzente, ako aj nemecká a luxemburská vláda, tento záver nevyvracia tvrdenie uvedené v bode 46 rozsudku z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649).

31 Toto tvrdenie totiž treba chápať a vykladať vzhľadom na kontext tohto rozsudku.

32 V tejto súvislosti treba uviesť, že vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, sa vnútroštátny súd nepýtal na súlad s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ v prípade systému selektívnej distribúcie, ale v prípade osobitného zmluvného ustanovenia, ktorým sa mali v rámci takéhoto systému riadiť autorizovaní distribútori a ktoré sa týkalo absolútneho zákazu internetového predaja zmluvných výrobkov. Treba tiež spresniť, že výrobky, na ktoré sa vzťahoval systém selektívnej distribúcie, o ktorý išlo v uvedenej veci, neboli luxusnými výrobkami, ale išlo o kozmetické výrobky a výrobky osobnej hygieny.

33 Tvrdenie uvedené v bode 46 rozsudku z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), patrí do rámca posúdenia, ktoré vykonal Súdny dvor s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu, ktorého sa týkala táto vec, nevyhnutné výkladové prvky, aby mohol rozhodnúť o tom, či obmedzenie hospodárskej súťaže vyplývajúce z tohto zmluvného ustanovenia bolo odôvodnené legitímnym cieľom a primeraným spôsobom tento cieľ sledovalo.

34 V tomto kontexte Súdny dvor usúdil, že potreba zachovať prestížny dojem dotknutých kozmetických výrobkov a výrobkov osobnej hygieny nepredstavovala legitímnu požiadavku na účely odôvodnenia absolútneho zákazu internetového predaja týchto výrobkov. Posúdenie nachádzajúce sa v bode 46 tohto rozsudku sa preto vzťahovalo výlučne na výrobky, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, a na zmluvné ustanovenie dotknuté v tejto veci.

35 Z rozsudku z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), naproti tomu nemožno vyvodiť, že cieľom jeho bodu 46 bolo stanoviť zásadu, podľa ktorej ochrana luxusného dojmu nemohla od tohto okamihu viac odôvodňovať také obmedzenie hospodárskej súťaže, akým je obmedzenie vyplývajúce z existencie selektívnej distribučnej siete, vo vzťahu k akémukoľvek výrobku, a to aj vrátane luxusných výrobkov, a zmeniť tak ustálenú judikatúru Súdneho dvora, aká bola pripomenutá v bodoch 25 až 27 tohto rozsudku.

36 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že systém selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, je v súlade s týmto ustanovením, pokiaľ sa výber predávajúcich uskutočňuje podľa objektívnych kritérií, ktoré majú kvalitatívnu povahu, sú stanovené jednotným spôsobom vo vzťahu ku všetkým potenciálnym predávajúcim a uplatňujú sa nediskriminačne, a pokiaľ vymedzené kritériá neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné.

O druhej otázke

37 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni takému zmluvnému ustanoveniu, o aké ide vo veci samej, ktorým sa autorizovaným distribútorom v rámci systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, zakazuje využívať navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán na predaj dotknutých výrobkov cez internet.

38 Táto otázka sa týka súladu osobitného ustanovenia o systéme selektívnej distribúcie luxusných a prestížnych výrobkov s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ.

39 Na úvod treba pripomenúť, že – ako vyplýva z posúdení uvedených v rámci prvej otázky – vzhľadom na povahu a vlastnosti týchto výrobkov môže cieľ spočívajúci v zachovaní ich luxusného dojmu odôvodňovať organizáciu systému selektívnej distribúcie uvedených výrobkov.

40 V kontexte takéhoto systému je osobitné zmluvné ustanovenie, ktorého cieľom je zachovať luxusný dojem dotknutých výrobkov, v súlade s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, pokiaľ spĺňa podmienky uvedené v bode 36 tohto rozsudku.

41 Hoci práve vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či také zmluvné ustanovenie, o aké ide vo veci samej, ktoré stanovuje zákaz využívať platformy tretích strán na účely predaja zmluvných výrobkov, spĺňa tieto podmienky, Súdny dvor mu má v tejto súvislosti poskytnúť všetky prvky výkladu práva Únie, ktoré mu umožnia vo veci rozhodnúť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. decembra 1980, L'Oréal, 31/80, EU:C:1980:289, bod 14).

42 V tejto súvislosti je nesporné, že cieľom zmluvného ustanovenia, o ktoré ide vo veci samej, je zachovať dojem luxusu a prestíže dotknutých výrobkov. Navyše zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že vnútroštátny súd dospel k záveru, že toto ustanovenie je objektívne a jednotné a že sa nediskriminačne uplatňuje na všetkých autorizovaných distribútorov.

43 Je preto potrebné overiť, či za takých okolností, o aké ide vo veci samej, je zákaz, ktorý uložil dodávateľ svojim autorizovaným distribútorom, a to zákaz využívať na internetový predaj dotknutých luxusných výrobkov navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, primeraný vo vzťahu k sledovanému cieľu, t. j. či je takýto zákaz vhodný na zachovanie luxusného dojmu týchto výrobkov a či nejde na rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

44 V prvom rade, pokiaľ ide o vhodnosť zákazu, o ktorý ide vo veci samej, z hľadiska sledovaného cieľa, treba po prvé uviesť, že povinnosť, aby autorizovaní distribútori predávali zmluvné výrobky na internete iba prostredníctvom svojich vlastných on-line obchodov, a zákaz používať iný obchodný názov, ako aj využívať navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, ktorý bol uložený uvedeným distribútorom, predstavujú predovšetkým pre dodávateľa záruku, že v rámci elektronického obchodovania s týmito výrobkami budú uvedené výrobky spájané výlučne s autorizovanými distribútormi.

45 Vzhľadom na to, že takéto prepojenie je práve jedným zo sledovaných cieľov v prípade, že sa využíva takýto systém, zdá sa, že zákaz, o ktorý ide vo veci samej, obsahuje koherentné obmedzenie z hľadiska vlastných charakteristík systému selektívnej distribúcie.

46 V dôsledku toho, pokiaľ – ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora – tieto charakteristiky spôsobujú, že systém selektívnej distribúcie predstavuje vhodný prostriedok na zachovanie luxusného dojmu luxusných výrobkov, a teda prispievajú k zachovaniu kvality týchto výrobkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Copad, C-59/08, EU:C:2009:260, body 28 a 29, ako aj citovanú judikatúru),

také obmedzenie, aké vyplýva zo zákazu, o ktorý ide vo veci samej, ktorého výsledok je vlastný uvedeným charakteristikám, treba takisto považovať za obmedzenie, ktoré môže zachovať kvalitu a luxusný dojem uvedených výrobkov.

47 Po druhé zákaz, o ktorý ide vo veci samej, umožňuje dodávateľovi luxusných výrobkov kontrolovať, či sa jeho výrobky predávajú on-line v prostredí, ktoré zodpovedá kvalitatívnym podmienkam, ktoré si dohodol so svojimi autorizovanými distribútormi.

48 V prípade, že určitý distribútor nedodržiava kvalitatívne podmienky stanovené dodávateľom, môže sa tento dodávateľ totiž obrátiť na tohto distribútora na základe zmluvného vzťahu, ktorý medzi týmito dvoma stranami existuje. Neexistencia zmluvného vzťahu medzi dodávateľom a platformami tretích strán však bráni tomu, aby na tomto základe mohol tento dodávateľ požadovať od týchto platforiem dodržiavanie podmienok kvality, ktoré uložil autorizovaným distribútorom.

49 On-line predaj luxusných výrobkov prostredníctvom platforiem, ktoré nepatria do systému selektívnej distribúcie týchto výrobkov, v rámci ktorého nemá dodávateľ možnosť kontrolovať podmienky predaja svojich výrobkov, však predstavuje riziko zhoršenia prezentácie uvedených výrobkov na internet, ktoré môže poškodiť ich luxusný dojem, a teda ich samotnú povahu.

50 Po tretie vzhľadom na skutočnosť, že tieto platformy predstavujú predajný kanál pre akýkoľvek druh výrobku, skutočnosť, že sa luxusné výrobky predávajú prostredníctvom takýchto platforiem a že sa ich on-line predaj uskutočňuje výlučne v rámci on-line obchodov autorizovaných distribútorov, prispieva tomuto luxusnému dojmu u spotrebiteľov a v dôsledku toho k zachovaniu jednej z hlavných vlastností týchto výrobkov, ktoré spotrebitelia vyhľadávajú.

51 Zákaz, ktorý uložil dodávateľ luxusných výrobkov svojim autorizovaným distribútorom, a to zákaz využívať na internetový predaj týchto luxusných výrobkov navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, je preto vhodný na zachovanie luxusného dojmu uvedených výrobkov.

52 V druhom rade, pokiaľ ide o to, či zákaz, o ktorý ide vo veci samej, prekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, treba na jednej strane uviesť, že na rozdiel od ustanovenia, ktorého sa týkala vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), ustanovenie, o ktoré ide vo veci samej, neukladá autorizovaným distribútorom absolútny zákaz predávať na internete zmluvné výrobky. Na základe tohto ustanovenia je totiž zakázaný iba on-line predaj zmluvných výrobkov prostredníctvom platforiem tretích strán, ktoré pôsobia navonok viditeľným spôsobom vo vzťahu k spotrebiteľom.

53 V dôsledku toho sú autorizovaní distribútori oprávnení uskutočňovať on-line predaj zmluvných výrobkov tak prostredníctvom svojich vlastných internetových stránok, pokiaľ disponujú elektronickým výkladom autorizovanej predajne a pokiaľ je zachovaná luxusná povaha výrobkov, ako aj prostredníctvom neautorizovaných platforiem tretích strán, pokiaľ účasť týchto platforiem nie je pre spotrebiteľa navonok viditeľná.

54 Na druhej strane treba zdôrazniť, že – ako vyplýva z predbežných výsledkov odvetvového prieskumu týkajúceho sa elektronického obchodu, ktorý vykonala Komisia na základe článku 17 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), prijatých 15. septembra 2016, bez ohľadu na rastúci význam platforiem tretích strán v obchodovaní s výrobkami distribútorov najvýznamnejší distribučný kanál v rámci distribúcie prostredníctvom internetu tvoria vlastné on-line obchody distribútorov, ktoré prevádzkuje viac ako 90 % opýtaných distribútorov. Táto okolnosť bola potvrdená v konečnej správe z 10. mája 2017 týkajúcej sa tohto prieskumu.

55 Tieto skutočnosti umožňujú prijať záver, že taký zákaz, aký uložila žalobkyňa vo veci samej svojim autorizovaným distribútorom, a to zákaz využívať na internetový predaj luxusných výrobkov navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zachovanie luxusného dojmu uvedených výrobkov.

56 Konkrétne vzhľadom na neexistenciu zmluvného vzťahu medzi dodávateľom a platformami tretích strán, na základe ktorého by dodávateľ mohol od týchto platforiem vyžadovať dodržiavanie podmienok kvality, ktoré uložil svojim autorizovaným distribútorom, súhlas udelený uvedeným distribútorom, aby mohli využívať takéto platformy pod podmienkou, že tieto platformy zodpovedajú vopred stanoveným požiadavkám na kvalitu, nemožno považovať za rovnako účinný ako zákaz, o ktorý ide vo veci samej.

57 Z toho vyplýva, že s výhradou overení, ktoré musí vykonať vnútroštátny súd, sa zdá, že takýto zákaz je v súlade s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ.

58 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takému zmluvnému ustanoveniu, o aké ide vo veci samej, ktorým sa autorizovaným distribútorom v rámci systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, zakazuje využívať na internetový predaj zmluvných výrobkov navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, keďže toto ustanovenie má za cieľ zachovať luxusný dojem uvedených výrobkov, keďže je stanovené jednotným spôsobom a uplatňuje sa nediskriminačne a keďže je primerané vo vzťahu k sledovanému cieľu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej a štvrtej otázke

Úvodné pripomienky

59 Len za predpokladu, že by vnútroštátny súd musel prijať záver, že také ustanovenie, o aké ide vo veci samej, obmedzuje hospodársku súťaž v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, by mohla byť položená otázka, či sa na toto ustanovenie môže na základe článku 101 ods. 3 ZFEÚ vzťahovať výnimka podľa nariadenia č. 330/2010. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že hraničné trhové podiely stanovené v článku 3 uvedeného nariadenia neboli prekročené. V dôsledku toho sa na uvedené ustanovenie môže vzťahovať výnimka stanovená v článku 2 uvedeného nariadenia.

60 Nariadenie č. 330/2010 však vylučuje z uplatnenia skupinovej výnimky niektoré druhy obmedzení, ktoré by mohli vyvolávať závažné protisúťažné účinky bez ohľadu na trhový podiel dotknutých podnikov. Ide o závažné obmedzenia stanovené v článku 4 uvedeného nariadenia.

61 Skupinová výnimka stanovená v článku 2 nariadenia č. 330/2010 by sa preto nemohla uplatniť na taký zákaz, o aký ide vo veci samej, pokiaľ by tento zákaz predstavoval jedno z uvedených závažných obmedzení.

O výklade článku 4 písm. b) a c) nariadenia č. 330/2010

62 Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 nariadenia č. 330/2010 vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, o aké ide vo veci samej, zákaz využívať na internetový predaj navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, uložený členom systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorí pôsobia na trhu ako distribútori, predstavuje obmedzenie okruhu zákazníkov v zmysle článku 4 písm. b) tohto nariadenia alebo obmedzenie pasívnych predajov konečným užívateľom v zmysle článku 4 písm. c) uvedeného nariadenia.

63 V súlade s článkom 4 písm. b) a c) nariadenia č. 330/2010 sa výnimka podľa článku 2 tohto nariadenia nevzťahuje na vertikálne dohody, ktorých cieľom je buď obmedziť územie alebo okruh zákazníkov, na ktorom alebo ktorým môže kupujúci, ktorý je stranou dohody, predávať zmluvné tovary alebo služby, alebo obmedziť aktívne alebo pasívne predaje konečným užívateľom členmi selektívneho distribučného systému uplatňovaného na maloobchodnej úrovni obchodu.

64 Je preto potrebné overiť, či také zmluvné ustanovenie, o aké ide vo veci samej, obmedzuje okruh zákazníkov, ktorým autorizovaní distribútori môžu predávať dotknuté luxusné výrobky, alebo či obmedzuje pasívne predaje konečným užívateľom autorizovanými distribútormi.

65 V tejto súvislosti treba najskôr pripomenúť, že na rozdiel od ustanovenia, ktorého sa týkala vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 13. októbra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (C-439/09, EU:C:2011:649), ustanovenie, o ktoré ide v prejednávanej veci, nezakazuje využívať internet ako spôsob predaja zmluvných výrobkov, ako to bolo uvedené v bodoch 52 a 53 tohto rozsudku.

66 Následne zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že sa nezdá, že by bolo možné vymedziť v rámci skupiny kupujúcich cez internet zákazníkov platforiem tretích strán.

67 Napokon zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, takisto vyplýva, že zmluva o selektívnej distribúcii, o ktorú ide vo veci samej, za určitých podmienok umožňuje, aby autorizovaní distribútori robili prostredníctvom internetu reklamu na platformách tretích strán a využívali internetové vyhľadávače spôsobom, že zákazníci využívajúci takéto vyhľadávače sú obvykle schopní nájsť internetovú ponuku autorizovaných distribútorov, ako uviedol generálny advokát v bode 147 svojich návrhov.

68 Za týchto podmienok taký zákaz, o aký ide vo veci samej, aj keď obmedzuje určitú osobitnú formu internetového predaja, nepredstavuje ani obmedzenie okruhu zákazníkov distribútorov v zmysle článku 4 písm. b) nariadenia č. 330/2010 ani obmedzenie pasívnych predajov konečným užívateľom autorizovanými distribútormi v zmysle článku 4 písm. c) tohto nariadenia.

69 Vzhľadom na uvedené treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 4 nariadenia č. 330/2010 sa má vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, o aké ide vo veci samej, zákaz využívať na internetový predaj navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, uložený členom systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorí pôsobia na trhu ako distribútori, nepredstavuje obmedzenie okruhu zákazníkov v zmysle článku 4 písm. b) tohto nariadenia ani obmedzenie pasívnych predajov konečným užívateľom v zmysle článku 4 písm. c) uvedeného nariadenia.

O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že systém selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, je v súlade s týmto ustanovením, pokiaľ sa výber predávajúcich uskutočňuje podľa objektívnych kritérií, ktoré majú kvalitatívnu povahu, sú stanovené jednotným spôsobom vo vzťahu ku všetkým potenciálnym predávajúcim a uplatňujú sa nediskriminačne, a pokiaľ vymedzené kritériá neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné.**

2. **Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takému zmluvnému ustanoveniu, o aké ide vo veci samej, ktorým sa autorizovaným distribútorom v rámci systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorého cieľom je predovšetkým zachovať luxusný dojem týchto výrobkov, zakazuje využívať na internetový predaj zmluvných výrobkov navonok viditeľným spôsobom platformy tretích strán, keďže toto ustanovenie má za cieľ zachovať luxusných dojem uvedených výrobkov, keďže je stanovené jednotným spôsobom a uplatňuje sa nediskriminačne a keďže je primerané vo vzťahu k sledovanému cieľu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.**

3. **Článok 4 nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov sa má vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, o aké ide vo veci samej, zákaz využívať na internetový predaj navonok viditeľným spôsobom tretie spoločnosti, uložený členom systému selektívnej distribúcie luxusných výrobkov, ktorí pôsobia na trhu ako distribútori, nepredstavuje obmedzenie okruhu zákazníkov v zmysle článku 4 písm. b) tohto nariadenia ani obmedzenie pasívnych predajov konečným užívateľom v zmysle článku 4 písm. c) uvedeného nariadenia.**

Podpisy